

Geloof en wetenschap

Science Court

16 juni 2006

Gerard Nienhuis
Huygens Laboratorium
Universiteit Leiden

**Wetenschap is een menselijke activiteit, gericht op
systematisch begrip van verschijnselen in de
waarneembare wereld.**

Wat weten we?

Over tijd en ruimte:

heelal: 15 miljard jaar ($= 5 \times 10^{15} s$)

leven op aarde: 3 miljard jaar

mens (*Homo Sapiens*): 200000 jaar

menselijke cultuur: 10000 jaar

mensenleven: 100 jaar

Over materie en natuurwetten:

eenvoudig voor bouwstenen

universeel in tijd en ruimte

alomvattend

Grote vragen:

of: Waarover we (bijna) niets weten:

ontstaan van het leven

leven op andere plaatsen in het heelal

aard van donkere materie

laatste theorie van de materie

aard van het bewustzijn

**Geloof en religie zijn menselijke activiteiten die erop
gericht zijn ervaringen te duiden en in een zinvolle
samenhang te plaatsen.**

**Schrijvers van de religieuze boeken gaan uit van het
wereldbeeld van hun tijd.**

**Zowel wetenschap als religie zijn natuurlijke fenomenen,
die ook hun wortels in de evolutie van de mens hebben.**

**Dat zegt niets over de waarheid van wetenschappelijke
uitspraken, en evenmin over de vraag of het godsgeloof
illusoir is.**

**Bij goed begrip bestaat er geen intrinsiek conflict tussen
geloof en wetenschap.**

**Voorwaarde is wel dat de wetenschap zich beperkt tot
wetenschappelijke vragen.**

**Voorwaarde is ook dat geloofsuitspraken niet als
wetenschappelijke uitspraken worden vermomd.**

Je kunt niet alles geloven.

**De gedachte dat natuurwetenschappelijke kennis de
mogelijkheid van goddelijk ingrijpen uitsluit berust
op een overschatting van de natuurwetenschap.**

**Uiteindelijk begrijpen we het vrije handelen van de
mens in een wereld van causale wetmatigheden ook niet.**

**Een verwijzing naar goddelijk ingrijpen kan niet dienen als
verklaring binnen de natuurwetenschap.**